

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

*MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md*

23.11.2023 nr. 04/1-10329
la nr. 04/1-09/3095 din 16.11.2023

Ministerul Culturii

Referitor la proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de *lege privind Fondul național al culturii (număr unic - 905/MC/2023)*, apreciem că propunerile formulate de către Ministerul Justiției în scrisoarea cu nr. 04/1-9597 din 02.11.2023 au fost luate în considerare la definitivarea acestuia.

La forma actuală a proiectului de lege, menționăm că textul acestuia este susceptibil de îmbunătățiri sub aspectul redactării și al respectării normelor de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative.

La art. 1, întrucât Fondul național al culturii este menționat pentru prima dată în proiect, potrivit art. 54 alin. (1) lit. i) din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, exprimarea acestei denumiri prin abreviere urmează a fi efectuată în textul articolului respectiv, dar nu la art. 4 alin. (1).

La art. 2 alin. (2), sugerăm revizuirea redacțională a conținutului textului, astfel încât normele să fie formulate într-o manieră clară și precisă pentru a nu se crea confuzii la interpretarea și aplicarea actului normativ. Astfel, la art. 2 alin. (2) lit. a), apreciem că ar trebui să se precizeze sprijinul avut în vedere. Reiterăm această observație pentru toate situațiile similare.

La art. 4 alin. (6), în textul propus al normei, este de analizat dacă nu ar fi necesar de substituit cuvântul „realizarea” cu cuvântul „finanțarea”. Tot aici, pentru a nu admite confuzie în procesul aplicării actului normativ, propunem a fi analizată necesitatea menținerii în text a cuvintelor „cu aprobarea prealabilă a Ministerului Culturii”, având în vedere că la art. 7 alin. (4) este prevăzut că Ministerul Culturii, la propunerea instituției de implementare, va aproba lista proiectelor culturale și editoriale care ar urma să fie finanțate din Fondul Culturii.

REPUBLICA MOLDOVA
MINISTERUL CULTURII
Nr. 5854
23 - 11 - 2023

Pentru a fi asigurată respectarea uniformității terminologiei utilizate pe tot parcursul textului, denumirea Cap. III propunem a fi completată cu cuvântul „culturii”.

Pentru același considerent, la art. 6, cuvântul „formare” propunem a fi substituit cu cuvântul „constituire”.

La art. 8:

Alin. (2), pentru previzibilitatea normei, textul trebuie să detalieze care este rolul Consiliului preconizat a fi constituit în cadrul instituției de implementare.

Alin. (3) lit. b), pentru corectitudinea redactării, cuvântul „Ministerul” urmează a fi redat sub forma „Ministerului”.

La art. 9 alin. (3), pentru claritatea normei, recomandăm revizuirea cuvintelor „Lista proiectelor culturale și editoriale spre finanțare”.

În denumirea art. 11, cuvintele „și punerea în aplicare” necesită a fi eliminate, considerându-le a fi de prisos.

Potrivit art. 47 alin. (1) din *Legea nr. 100/2017*, dispozițiile finale cuprind momentul intrării în vigoare și măsurile necesare punerii în aplicare a actului normativ, iar potrivit art. 48 alin. (1) din aceeași lege, dispozițiile tranzitorii cuprind măsurile ce se instituie cu privire la continuarea raporturilor juridice născute în temeiul vechilor reglementări care urmează a fi abrogate sau înlocuite de noul act normativ. În contextul celor evidențiate mai sus, în denumirea Capitolului V ar fi necesar de exclus cuvintele „și tranzitorii”, pe motiv că în proiect nu se conțin prevederi tranzitorii.

Secretar de stat

Stanislav COPEȚCHI

Digitally signed by Copețchi Stanislav
Date: 2023.11.23 12:18:43 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md

02.11.2023 nr. 04/1-9597
la nr. 18-69-11022 din 16.10.2023

**Ministerul Culturii
Cancelaria de Stat**

Urmare examinării proiectului hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege privind Fondul național al culturii (număr unic - 905/MC/2023), relevăm următoarele.

Proiectul de lege prevede modul de constituire, organizare și funcționare a Fondului național al culturii, evaluarea și selectarea proiectelor ce sunt finanțate din mijloacele acestui fond. Potrivit notei informative, misiunea principală a Fondului național al culturii va fi finanțarea proiectelor ce susțin creația contemporană și valorizarea patrimoniului, va contribui la buna înțelegere a fenomenelor artistice precum și la accesul cât mai larg al publicului la cultură.

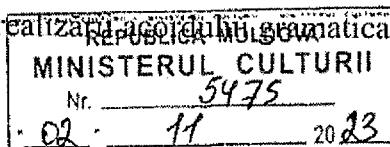
Crearea unui nou mecanism de susținere financiară a sectorului independent și privat din domeniul artelor și industriilor creative (Fondul culturii) este prevăzută și la acțiunea 16.3 din *Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023*, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 90/2023*.

La forma actuală a proiectului de lege, menționăm că textul acestuia este susceptibil de îmbunătățiri sub aspectul redactării și al respectării normelor de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative.

De menționat că, potrivit prevederilor art. 53 alin. (1) lit. a) și b) din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, în funcție de complexitatea actului normativ, articolele sunt grupate în secțiuni, acestea din urmă în capitole. Prin urmare, având în vedere conținutul proiectului de lege, sugerăm autorului proiectului să revadă textul acestuia, în sensul grupării elementelor de structură în secțiuni sau capitole.

Totodată, urmează a fi precizat că potrivit art. 45 alin. (1) din *Legea nr. 100/2017*, dispozițiile generale ale actului normativ sunt prevederile care determină obiectul, scopul și domeniul de aplicare, orientează întreaga reglementare, explică termeni (noțiuni) și definesc concepte.

La art. 2 alin. (2), pentru instituirea unor reglementări clare, ar trebui de revăzut conținutul normelor subsecvente în vederea realizării acțiunii gramaticale.

La art. 3, noțiunea „activitate editorială” propunem a fi exclusă, întrucât aceasta este prevăzută la art. 1 din *Legea cu privire la activitatea editorială nr. 939/2000*. În acest context, menționăm că potrivit regulilor de tehnică legislativă, în procesul de creație legislativă, nu este admisă reglementarea juridică a aspectelor ce vizează același obiect sau aceleași relații sociale în mai multe acte normative, dublajul legislativ fiind inutil.

Suplimentar, la art. 3, în scopul interpretării și implementării corecte a prevederilor legii, apreciem că ar fi trebuit de clarificat semnificația conceptului „proiect editorial”.

La art. 4:

Semnalăm că, potrivit art. 54 alin. (1) lit. i) din *Legea nr. 100/2017* exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text, la prima folosire. Prin urmare, la alin. (1) ar fi necesar de revăzut textul „(în continuare- Fond)”. Totuși, pentru a fi asigurată respectarea uniformității terminologiei utilizate pe tot parcursul textului proiectului, propunem alegerea unei singure variante (forma abreviată sau forma în *extenso*).

La alin. (2), cuvintele „care se află în gestiunea instituției de implementare” urmează a fi excluse, pentru evitarea prevederilor duplicitate. Tot aici, este necesar a fi eliminat termenul „bugetară”, ca fiind inutil.

La alin. (3), sugerăm expunerea normei, în redacția:

„(3) Mijloacele financiare ale Fondului național al culturii se constituie, se obțin sau se acumulează din:

- a) alocațiilor aprobate anual prin legea bugetului de stat;
- b) veniturile colectate;
- c) alte surse legale.”

Redacția propusă la alin. (3) este valabilă, în mod corespunzător, și pentru art. 7 alin. (3).

Norma propusă la alin. (5) considerăm necesar a fi exclusă, deoarece dublează norma de la art. 6 lit. c).

Sugerăm examinarea suplimentară a redacției propuse la alin. (7), deoarece din textul acesteia nu este clar stabilit care entitate este responsabilă de alocarea mijloacelor Fondului.

În partea ce ține de structura art. 5, este necesară conformarea acesteia prevederilor statuate la art. 51 alin. (6) din *Legea nr. 100/2017*, care dispun că alineatele sunt însemnate succesiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, luate între paranteze rotunde. Alineatul poate fi divizat în litere, care sunt însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză. În cazul unei structuri complexe a actului normativ, alineatul poate fi divizat mai întâi în puncte însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de o paranteză. La rândul

lor, punctele pot fi divizate în litere, însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză.

La art. 6 lit. c) propunem a fi exclusă, deoarece aceasta s-ar regăsi în textul normei propuse la art. 9 alin. (2).

În cazul în care se va opta pentru păstrarea acestei prevederi, lit. c), pentru o conturare eficientă a dispoziției, după termenul „proiectelor” sugerăm a fi completată cu cuvintele „culturale și editoriale”.

La art. 7 alin. (4) norma preconizată la lit. c) sugerăm a fi revizuită, în vederea corelării cu prevederea art. 4 alin. (7). Astfel, în conformitate cu norma de la art. 4 alin. (7), Ministerul Culturii aprobă distribuirea anuală a mijloacelor financiare alocate Fondului.

La art. 8:

În textul formulat pentru alin. (1), sintagma „Ministerul Culturii” urmează a fi substituită cu cuvintele „ministrul culturii”, iar termenul „deschis” propunem a fi scris sub forma „public”. Tot aici, propunem a fi analizată soluția în sensul că procedurile privind organizarea concursului pentru selectarea directorului să fie aprobate de fondator.

Conținutul materiei de reglementare este cliptic, având în vedere că nu sunt clar delimitate competențele/rolurile directorului instituției de implementare și ale consiliului, motiv pentru care sugerăm revederea textului. La alin. (3), considerăm că directorul instituției nu poate avea și calitatea de președinte al consiliului, deoarece după statutul său consiliul ar reprezenta organul de conducere suprem care supraveghează activitatea instituției, iar directorul reprezintă organul executiv care asigură realizarea activității executive a instituției.

La norma preconizată pentru art. 9:

Este necesară revederea și reformularea normei de la alin. (1), în raport cu norma de la art. 7 alin. (4) lit. a), în scopul evitării dublajului legislativ.

Alin. (3), referitor la utilizarea termenului „aprobate”, recomandăm revederea acesteia. Totodată, considerăm necesar că norma în cauză să fie revăzută prin prisma prevederii de la art. 4 alin. (7).

Secretar de stat

Stanislav COPETCHI

Digitally signed by Copetchi Stanislav
Date: 2023.11.02 14:47:58 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

